

RESSÒ DE LA PARAULA

Cristians laics en la política

El que volem dir en aquest breu escrit tenia plena vigència fa unes quatre dècades.

Llavors es respirava un altre ambient. Dins de

l'Església la qüestió política impregnava tot el nostre pensament i bona part de les nostres accions. La Conferència Episcopal Espanyola, seguint les orientacions bàsiques del Concili Vaticà II i la doctrina dels Papes, va publicar nombrosos documents i notes per a il·luminar la presència de l'Església, particularment dels laics, en el món de la política: recordem unes orientacions ja l'any 1972, i en una sola dècada documents com «*Testimonis del Déu viu*» (1985), «*Constructors de la pau*» (1986), «*Els catòlics en la vida pública*» (1986). Urgien aquests missatges una democràcia en plena construcció, l'espiritualitat de l'acció transformadora del món, la crida al compromís dels laics, la presència de catòlics en partits polítics, etc.

Recentment es tornen a escoltar paraules semblants en el context de la revitalització dels cristians laics com a tals. Potser també tornen aquests missatges a causa de la situació actual de la política. Però hem travessat una època (uns vint-i-cinc anys) en la qual amb prou feines s'escoltaven crides sobre aquesta important qüestió. Feia la impressió que la política ja estava en mans de «professionals» i que el cristià no tenia res a dir sobre aquest tema. La democràcia ja estava implantada i l'Església,

els cristians com a tals, només havien de deixar actuar els partits polítics, evitant qualsevol ingerència. La política formava part d'aquest món laic, l'autonomia del qual el cristià ha de respectar...

I la veritat és que els mateixos polítics, que en el seu moment van aprofitar el compromís polític dels cristians per a canviar cap a la democràcia o cap a determinades opcions, s'han ocupat de recordar que el fet religiós, la fe, especialment la cristiana, ha de retirar-se a la sagristia i reduir-se a un sentiment íntim, individual, sense projecció en l'àmbit públic.

Aquesta qüestió mereix ser analitzada en profunditat. Aquí sols podem aclarir i defensar algunes veritats fonamentals.

—La política és el govern de la ciutat. Però no és simplement una organització i un conjunt de normes. És decisió i acció concretes, que es fona-

menten en les idees que es tenen sobre la persona humana, el sentit de la seva vida i de la mort, la concepció del «món», del cosmos, dels recursos humans, les diferents realitats socials, el treball, els diners, la natura... i, abans de res, en la idea que es tingui dels grans valors, la seva escala de preferència i dels drets humans.

—Per això la política evoluciona. Canvia fins i tot dins del sistema democràtic: nous problemes, canvi de sensibilitat i de mentalitat, evolució de l'opinió pública, nous interessos, nous accents segons op-

cions de partit...

—En aquest sentit, el cristià, a més d'aportar un fonament als valors i els drets humans, els defineix i els defensa segons la idea de món i d'humanitat que ens ha transmès Jesucrist. Així mateix el cristià laic entendre l'acció política concreta com un servei compromès en la transformació del món acostant-lo al projecte del Regne de Déu.

D'una forma o d'una altra, directament o indirecta, el compromís del cristià en la política és indefugible. És missió rebuda de Crist. No acceptar-la significa un pecat «d'omissió». Assumir-la és servir el Crist en l'exercici de la caritat política. És el que Ell espera de nosaltres.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Créixer i respondre

Va entrar en un grup de joves que treballava el creixement en la fe, quan tenia disset anys. Alguns, la majoria, hi anaven amb una motivació seriosa i amb un arrelament divers que, per a molts, amb el temps, esdevingué profund. Volien conèixer Jesús, estimar-lo, seguir-lo i ajudar els altres, especialment els necessitats, els més vulnerables. Eren una quinzena d'adolescents carregats de bona voluntat. Reunions formatives, celebracions de l'eucaristia, recessos, acompanyament personal, activitats de voluntariat, pregària personal i comunitària... Moments d'eufòria, de foscor, de brega interior, de pau i de desànim. També constància a seguir-hi implicats malgrat la mandra de tornar a començar, malgrat les temptacions de deixar-ho... Han passat els anys. El grup

ha tingut baixes i noves incorporacions. Ja no tenen disset o divuit anys, sinó vint-i-dos o vint-i-tres. Ja no són adolescents, sinó homes i dones joves.

Fa uns dies, em comentava aquest xicot: «El petit món on ens movíem i es desenvolupaven les nostres vides s'ha fet gran, d'una complexitat també més gran. També han crescut les responsabilitats personals amb la pròpia vida i les responsabilitats socials vers els altres i la comunitat. Alguns ja s'han incorporat a l'activitat laboral i d'altres ho intentarem aviat. S'han configurat itineraris en parella que poden arribar al matrimoni i hi ha qui es planteja seriosament la vida religiosa o el sacerdocí. Ja no som adolescents!»

La seva vida cristiana ha experimentat canvis de creixement. El testimoni que la fe els demana és un

testimoni adult. Han passat uns anys de recerca sincera de Déu, que també els ha buscat a ells. La trobada és compromesa: viure la presència de Déu en la vida, en la seva globalitat, en els moments favorables i en els adversos; viure el sentit de pertinença a l'Església, poble de Déu que camina en el món. Sentir-se fill o filla estimat, amb un amor que compromet i es projecta vers els altres. «Déu no ens ha donat un esperit de covardia, sinó un esperit de fortalesa, d'amor i de seny» (2Tm 1,7).

Els disset o divuit anys queden lluny, l'adolescència també. Déu segueix passant per la vida... i aquells joves procuren créixer i donar-hi resposta.

ECO DE LA PALABRA

Cristianos laicos en la política

Lo que queremos decir en este breve escrito tenía plena vigencia hace unas cuatro décadas. Entonces se respiraba otro ambiente. Dentro de la Iglesia la cuestión política impregnaba todo nuestro pensamiento y gran parte de nuestras acciones. La Conferencia Episcopal Española, siguiendo las orientaciones básicas del Concilio Vaticano II y la doctrina de los papas, publicó numerosos documentos y notas para iluminar la presencia de la Iglesia, particularmente de los laicos, en el mundo de la política: recordamos unas orientaciones ya en el año 1972, y en una sola década documentos como «*Testigos del Dios vivo*» (1985), «*Constructores de la paz*» (1986), «*Los católicos en la vida pública*» (1986). Urgían estos mensajes una democracia en plena construcción, la espiritualidad de la acción transformadora del mundo, la llamada al compromiso de los laicos, la presencia de católicos en partidos políticos, etc.

Recientemente se vuelven a escuchar palabras semejantes en el contexto de la revitalización de los cristianos laicos como tales. Quizá también vuelvan estos mensajes a causa de la situación actual de la política. Pero hemos atravesado una época (unos veinticinco años) en la que apenas se escuchaban llamadas sobre esta importante cuestión. Daba la impresión de que la política ya estaba en manos de «profesionales» y que el cristiano no tenía nada que decir al respecto. La democracia ya estaba implantada y la Iglesia, los cristianos como tales, solo tenían que dejar actuar a los partidos políticos, evitando cualquier injerencia. La política formaba parte de ese mundo laico, cuya autonomía el cristiano ha de respetar...

Y la verdad es que los mismos políticos que en su momento aprovecharon el compromiso político de los cristianos para cambiar hacia la democracia o hacia determinadas opciones, se han ocupado de recordar que el hecho religioso, la fe, especialmente la cristiana, debe retirarse a la sacristía y reducirse a un sentimiento íntimo, individual, sin proyección en el ámbito público.

Esta cuestión merece ser analizada en profundidad. Aquí solo podemos aclarar y defender algunas verdades fundamentales.

—La política es el gobierno de la ciudad. Pero no es simplemente una organización y un conjunto de normas. Es decisión y acción concretas, que se fundan en las ideas que se tienen sobre la persona humana, el sentido de su vida y de la muerte, la concepción del «mundo», del cosmos, de los recursos humanos, las distintas realidades sociales, el trabajo, el dinero, la naturaleza... y, ante todo, en la idea que se tenga de los grandes valores, su escala de preferencia y de los derechos humanos.

—Por eso la política evoluciona. Cambia aun dentro del sistema democrático: nuevos problemas, cambio de sensibilidad y de mentalidad, evolución de la opinión pública, nuevos intereses, nuevos acentos según opciones de partido...

—En este sentido, el cristiano, además de aportar un fundamento a los valores y los derechos humanos, los define y los defiende según la idea de mundo y de humanidad que nos ha transmitido Jesucristo. Así mismo el cristiano laico entenderá la acción política concreta como un servicio comprometido en la transformación del mundo acercándolo al proyecto del Reino de Dios.

De una forma u otra, directa o indirectamente, el compromiso del cristiano en la política es insoslayable. Es misión recibida de Cristo. No aceptarla significa un pecado «de omisión». Asumirla es servir a Cristo en el ejercicio de la caridad política. Es lo que Él espera de nosotros.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

VIDA DIOCESANA

Ordenació presbiteral de F. Javier González Álvarez

«Jesús compleix les seves promeses»

Dissabte 8 de febrer va tenir lloc l'ordenació presbiteral de Javier González, per la pregària i la imposició de mans del bisbe Agustí Cortés. Si l'ordenació diaconal es va realitzar a la Catedral de Sant Llorenç el 16 de novembre passat, aquesta celebració va tenir lloc al Centre Mariàpolis Luminosa, casa per a recessos i trobades del Moviment dels Focolars a Las Matas (Madrid) i va reunir unes tres-centes persones, entre familiars del Javier vinguts de Galícia, membres dels Focolars de tota la geografia espanyola, amics, amigues i companys de feina del Javier a l'institut de Fuenlabrada, on treballa actualment com a professor de religió. Anteriorment, Javier González va treballar a la nostra cúria diocesana, concretament, a l'Administració Econòmica, durant 5 anys dels 10 que va viure al focolar existent a Barcelona (actualment resideix al que hi ha a Coslada, Madrid).

Per a l'ordenació sacerdotal hi eren al presbiteri, a més del bisbe Agustí, Mn. Joan Pere Pulido,

secretari general, i el diaca Manel Duaso, delegat d'Ensenyament, i també altres 16 preveres i religiosos de diversos indrets, entre els quals el copresident del Moviment dels Focolars, Jesús Morán.

Joia i emoció es respirava a l'ambient durant l'eucaristia per aquest do del Senyor que rep l'Església universal i la comunitat dels Focolars, que ha vist créixer al seu si la donació a Déu del Javier.

El bisbe Agustí va teixir la seva homilia entorn el paradigma de l'amor de Déu, que en el Fill deixa la seva glòria, per encarnar-se i compartir la «no glòria» de la humanitat, per portar-nos novament a la glòria divina, el nostre horitzó segur. Aquesta és la referència

també per a l'exercici sacerdotal del Javier, de qui deia el bisbe Agustí «treballarà perquè la comunitat recuperi constantment la unitat, sempre dinàmica, treballada des del veritable amor, que travessa el diàleg, l'intercanvi, els gestos, els silencis, les accions i els serveis, recordant a la comunitat que tots hem de reproduir els mateixos sentiments de Crist».

Les paraules finals del Javier van expressar un triple agraïment: a cadascun dels presents; al bisbe Agustí, pel seu acompanyament catequètic vers el presbiterat; i a Déu, perquè «compleix la seva Paraula», referint-se al cent per u que Jesús promet a l'Evangelí a qui deixa tot per seguir-lo.

Ritu d'elecció per a catecúmens a la Catedral de Sant Feliu

Diumenge 1 de març a les 19 h, a la Catedral de Sant Llorenç, en el marc de l'eucaristia del primer diumenge de Quaresma i presidits pel bisbe Agustí seran considerats elegits per a rebre durant la Pasqua els tres sagraments de la iniciació cristiana (baptisme, confirmació i eucaristia) 9 ca-

tecúmens de les parròquies de Sant Joan Baptista, de Sant Joan Despí i de Sant Feliu de Llobregat; de Sant Miquel, de Molins de Rei; de Sant Climent, de Sant Climent de Llobregat; de Santa Maria, de Castelldefels; de Sant Baldiri, de Sant Boi de Llobregat; de Sant Andreu, de Sant Andreu de la Barca.

AGENDA

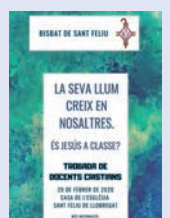
▶ **Recés de Quaresma per a joves.** Diumenge 1 de març, de 17 a 20 hores. Església de Sant Joan Baptista de Sitges. Més informació i inscripcions: santfeliujove.cat

▶ **Dimecres de Cendra.** 26 de febrer, a les 20 hores, el bisbe Agustí presidirà l'eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç.

▶ **Pregària vocacional.** Com cada darrer dijous de mes, el proper 27 de febrer, a les 19 hores, a la capella de la Casa de l'Església.

▶ **Aplec de docents cristians.** «La seva llum creix en nosaltres. És Jesús a classe?». Dissabte 29 de febrer, de les 10 a les 16 hores, a la Casa de l'Església.

Exercicis espirituals dels seminaristes

Del 2 al 8 de febrer, els seminaristes de l'Arquebisbat de Barcelona i del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat van ser acollits per la comunitat benedictina del Santuari del Miracle (Solsonès) per fer la setmana d'exercicis espirituals, enguany predicats pel bisbe Sergi Gordo, auxiliar de Barcelona. Tenint per base els exercicis ignasians, prenien consciència sobre la importància de viure l'èxode del propi ego per tal de posar Crist al centre de les pròpies vides i futur ministeri; això,

recordant quin era el principi i el fonament de la nostra vida i de la vocació rebuda per Déu, reconeixent les pròpies mancances, passant per la creu i vivint la joia de la resurrecció.

Al final de la setmana van contemplar el fragment dels deixebles d'Emmaús, un veritable resum de la setmana: des de la frustració de les pròpies expectatives a situar Crist en el centre i rellegir la pròpia història per tal de descobrir-hi l'acció de Crist; l'Eucaristia, font i cim de la vida cristiana, per reconèixer, acollir i estimar les comunitats; enviats a la missió, imatge d'una Església en camí.

Després de l'experiència viscuda en aquests exercicis, els seminaristes encaren la pròpia realitat personal i pastoral amb una actitud que es pot expressar amb aquesta pregària: «Senyor, soc aquí, descansant en tu, deixant-me ajudar, ben confiat, pel que vulguis, quan vulguis, com vulguis, pels altres.»

Reunió dels bisbes de la Tarraconense

Els dies 6 i 7 de febrer de 2020 va tenir lloc la reunió n. 233 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a la casa d'espiritualitat Claret de la ciutat de Vic. La raó de fer-la aquí va ser l'escaiença dels 150 anys del traspàs de sant Antoni Maria Claret, motiu pel qual el divendres dia 7 els bisbes van celebrar l'eucaristia a la cripta de sepulcre del pare Claret, celebrant amb el consell provincial dels claretians.

Els bisbes van tractar en la seva reunió la commemoració del 25è aniversari del Concili Provincial Tarraconense de 1995. Molt diverses són les iniciatives per recordar aquest esdeveniment eclesial:

- La publicació d'una nova edició de les resolucions conciliars amb el títol *Concili Provincial Tarraconense - 1995. Documents i resolucions. Edició comentada dels 25 anys - 2020*.
- La publicació als fulls diocesans de les deu diòcesis d'un especial commemoratiu el diumenge 19 de gener de 2020.
- Per al proper 18 de març, de les 9.15 a les 13.15 h hi ha programada una sessió acadèmica commemorativa a l'aula magna del Seminari Conciliar de Barcelona.
- El dissabte 30 de maig, vigília de la solemnitat de Pentecosta, a la Catedral de Tarragona se celebrarà l'Eucaristia que clourà la commemoració del 25è aniversari

ri amb un missatge dels bisbes de Catalunya al poble de Déu.

A més d'altres temes tractats, el divendres al matí es va portar a terme una trobada conjunta amb alguns professors de l'Ateneu Sant Pacià per tal de reflexionar sobre la qüestió de l'acompanyament i la protecció als malalts al final de la vida, amb el Dr. Ignasi Fuster, que ha fet una aproximació als aspectes filosòfics i antropològics; el Dr. Joan Torra, des de la teologia; i la Dra. Margarida Bofarull, que ha presentat les qüestions més punyents sobre l'eliminació de la vida del malalt, l'eutanàsia i el suïcidi assistit, així com la resposta de l'Església que, a través de les cures pal·liatives, proposa una cultura de la vida i la compassió veritable.

25 ANYS CPT

«Ser fidel a la missió vol dir atrevir-se a deixar-se qüestionar per la realitat»

ROSER GARCÍA

Roser García va participar al Concili Provincial Tarraconense sent Delegada de Pastoral Juvenil del Bisbat de Lleida. Avui és col·laboradora de la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat.

Com va viure el Concili Provincial Tarraconense?

Amb molta il·lusió, molt agraïda per poder-hi participar. Era per a mi una experiència totalment nova. Aquesta vivència de fe, com a membre de l'Església diocesana i amb comunió amb les vuit diòcesis catalanes va ser molt enriquidora, una vivència profunda de comunió eclesial. Recordo com un moment dels més importants l'entrada a la Catedral de Tarragona el dia 21 de gener de 1995.

Què creu que va aportar a l'Església catalana?

Una forta experiència de treball conjunt començat a cada diòcesi i seguit durant 8 caps de setmana a Sant Cugat. Foren dies intensos, amb moments forts de pregària, escolta, reflexió i debats. En van sortir les 170 propostes. Cada església particular durant els anys següents tenim presents les propostes i es van concretant.

Què podem recuperar d'aquelles sessions per a l'Església actual?

Que el treball de conjunt quan es busca fer un servei a tothom i es té clar l'objectiu és molt important. Una Església que vol ser fidel a la seva missió ha d'atrevir-se a deixar-se qüestionar per la realitat, i obrint-se sempre a l'Esperit Sant, oferir la Bona Nova de l'Evangelium a tots.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

24. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Jm 3,13-18 / Sl 18 / Mc 9,14-29]. Sant Modest (s. V), bisbe de Trèveris; sant Sergi, monjo i mr. (304); santa Primitiva, vg.; sant Edilbert, laic; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemesí.

25. ■ Dimarts [Jm 4,1-10 / Sl 54 / Mc 9,30-37]. Sant Cesari (s. IV), metge, germà de Gregori Nacianzè; sant Valeri (†695), ermità d'Astorga; beat Sebastià d'Aparicio, rel.

26. ■ Dimecres [Jl 2,12-18 / Sl 50 / 2Co 5,20-6,2 / Mt 6,1-6.16-18].

Dimecres de Cendra. Sant Nèstor, mr.; sant Alexandre, bisbe; sant Porfiri (†421), bisbe de Gaza. *Sant Feliu de Llobregat*: santa Paula Montal, vg., d'Arenys de Mar, fund. escolàpies (SchP).

27. ■ Dijous [Dt 30,15-20 / Sl 1 / Lc 9,22-25]. Sant Gabriel de la Doloresa (1838-1862), rel. passionista; sant Baldomer (†660), sotsdiaca de Lió; beata Francina-Aina Cirer, vg. paüla, de Sencelles (Mallorca).

28. ■ Divendres [Is 58,1-9a / Sl 50 / Mt 9,14-15]. Sant Rufí, mr.; sant

Hilari, papa (sard, 461-468); sant Romà (s. V), abat; sant Serapió, mr.

29. ■ Dissabte [Is 58,9b-14 / Sl 85 / Lc 5,27-32]. Sant Germà de Dàcia Pòntica.

MARÇ

1. ■ Diumenge vinent, I de Quaresma (lit. hores: 1a setm.) [Gn 2,7-9;3,1-7 / Sl 50 / Rm 5,12-19 / Mt 4,1-11]. Sant Rossend (Salas, 907 - Celanova, 977), bisbe (benedictí); sant Lleó, mr.; sant Albí (s. VI), bisbe (benedictí); stes. Eudòcia i Antonina, mrs.

Diumenge VII de durant l'any (A)

COMENTARI

Estimar els enemics?

Les lectures d'aquest diumenge en conviden a fer una comparació entre el que manava l'AT i l'ensenyament de Jesús. Així la primera lectura ens diu: *Estima els altres com a tu mateix*. En aquell moment, els altres eren els del mateix poble o en tot cas els immigrants establerts a Israel, no els forasters i molt menys els enemics. Però Jesús va molt més enllà: *Ja sabeu que, als antics els van dir: Ull per ull, dent per dent. Doncs jo us dic: No us hi torneu, contra els qui us fan mal. Si algú et pega a la galta dreta, para-li també l'altra*, indicant d'aquesta manera que no hem de tornar mal per mal, sinó bé per mal. La norma de «*ull per ull, dent per dent*», la trobem a l'Èxode, al Levític i al Deuteronomi i volia eliminar una violència excessiva: Tu només pots fer el mal que t'han fet a tu però no més. I parlant encara de l'amor, Jesús diu: *Ja sabeu que van dir: Estima els altres, però no els enemics. Doncs, jo us dic: Estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen*. Aquí arribem ja als cims de l'amor cristià. «Estimar el pròxim i odiar l'enemic» (en traducció literal) no ho trobem a l'AT però sí als manuscrits del Qumran.

I quina és la raó de la conducta dels cristians? La primera lectura diu: *Si gúeu sants, perquè jo el Senyor, el vostre Déu soc sant*. Però a l'evangeli Jesús ens posa com a model el nostre Pare: *Així sereu fills del vostre Pare del cel: Ell fa sortir el sol sobre bons i dolents i fa ploure sobre justos i injustos*. Jesús demana un plus d'amor als cristians: *Si estimeu només els qui us estimen, quina recompensa mereixeu? Els publicans (és a dir els pecadors) no fan també el mateix? Podríem aplicar-nos també les paraules de Pau: El Senyor sap què valen els pensaments dels savis: no s'aguanten més que el fum*. No hem de seguir la manera de pensar ni d'actuar dels homes del nostre món que es creuen savis sinó només la de Jesús, per difícil que sigui, imitant el nostre Pare que estima bons i dolents, justos i pecadors i arribant a estimar fins i tot els enemics.

Mn. Jaume Pedrós

► Lectura del llibre del Levític (Lv 19,1-2.17-18)

El Senyor digué a Moisès: «Digues a tota la comunitat dels israelites: sigueu sants, perquè jo, el Senyor, el vostre Déu, soc sant. No tinguis malícia als teus germans dins el teu cor. Reprèn els altres, si cal; així no et faràs responsable del seu pecat. No et vengis ni guardis rancúnia contra ningú del teu poble. Estima els altres com a tu mateix. Jo soc el Senyor.»

► Salm responsorial (102)

R. *El Senyor és compassiu i benigne.*

Beneeix el Senyor, ànima meva, / del fons del cor beneeix el seu sant nom. / Beneeix el Senyor, ànima meva, / no t'oblidis dels seus favors. R.

Ell et perdona les culpes / i et guareix de tota malaltia; / rescata de la mort la teva vida / i et sacia d'amor entranyable. R.

El Senyor és compassiu i benigne, / lent per al càstig, ric en l'amor. / No ens castiga els pecats com mereixiem, / no ens paga com deuria les nostres culpes. R.

Llença les nostres culpes lluny de nosaltres / com l'Orient és lluny de l'Occident. / Com un pare s'apiada dels fills, / el Senyor s'apiada dels fidels. R.

► Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 3,16-23)

Germans, ¿no sabeu que sou un temple de Déu i que l'Esperit de Déu habita en vosaltres? Si algú profana el temple de Déu, Déu li'n demanarà compte, perquè el temple de Déu és sagrat, i aquest temple sou vosaltres. Que ningú no s'enganyi ell mateix. Si entre vosaltres algú es té per savi segons la saviesa del món present, que es faci ignorant, per poder arribar a ser savi de veritat. Perquè, davant de Déu, la saviesa d'aquest món és ignorància. L'Esclusiva diu: «Fa caure els savis en els seus propis paranyos.» I també: «El Senyor sap què valen els pensaments dels savis: no s'aguanten més que el fum.» Per tant, que ningú no es gloriï de ser seguidor de cap home. Tot és vostre: Pau, Apol·ló, Quefes, el món, la vida, la mort, el present, el futur. Tot és vostre, però vosaltres sou de Crist, i Crist és de Déu.

► Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (Mt 5,38-48)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Ja sabeu que, als antics, els van dir: "Ull per ull, dent per dent." Doncs jo us dic: No us hi torneu, contra els qui us fan mal. Si algú et pega a la galta dreta, para-li també l'altra. Si algú et vol posar un plet per quedar-se el teu vestit, dona-li també el mantell. Si algú t'obliga a portar una càrrega un quart d'hora de camí, porta-li mitja hora. Dona a tothom qui et demani, no et desentenguis del qui et vol manllevar. Ja sabeu que van dir: "Estima els altres", però no els enemics. Doncs jo us dic: Estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen. Així sereu fills del vostre Pare del cel: ell fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos. Perquè si estimeu només els qui us estimen, quina recompensa mereixeu? Els publicans, no fan també el mateix? I si només saludeu els germans, què feu d'extraordinari? Els pagans, no fan també el mateix? Sigueu bons del tot, com ho és el vostre Pare celestial.»

► Lectura del libro del Levítico (Lv 19,1-2.17-18)

El Señor habló así a Moisés: «Di a la comunidad de los hijos de Israel: "Sed santos, porque yo, el Señor, vuestro Dios, soy santo. No odiarás de corazón a tu hermano, pero reprenderás a tu prójimo, para que no cargues tú con su pecado. No te vengarás de los hijos de tu pueblo ni les guardarás rencor, sino que amarás a tu prójimo como a ti mismo. Yo soy el Señor"».

► Salmo responsorial (102)

R. *El Señor es compasivo y misericordioso.*

Bendice, alma mía, al Señor, / y todo mi ser a su santo nombre. / Bendice, alma mía, al Señor, / y no olvides sus beneficios. R.

Él perdona todas tus culpas / y cura todas tus enfermedades; / él rescata tu vida de la fosa / y te colma de gracia y de ternura. R.

El Señor es compasivo y misericordioso, / lento a la cólera y rico en clemencia. / No nos trata como merecen nuestros pecados, / ni nos paga según nuestras culpas. R.

Como dista el oriente del ocaso, / así aleja de nosotros nuestros delitos. / Como un padre siente ternura por sus hijos, / siente el Señor ternura por los que lo temen. R.

► Lectura de la primera carta de san Pablo a los Corintios (1Cor 3,16-23)

Hermanos:

¿No sabéis que sois templo de Dios y que el Espíritu de Dios habita en vosotros? Si alguno destruye el templo de Dios, Dios lo destruirá a él; porque el templo de Dios es santo: y ese templo sois vosotros. Que nadie se engañe. Si alguno de vosotros se cree sabio en este mundo, que se haga necio para llegar a ser sabio. Porque la sabiduría de este mundo es necedad ante Dios, como está escrito: «Él caza a los sabios en su astucia». Y también: «El Señor penetra los pensamientos de los sabios y conoce que son vanos». Así, pues, que nadie se gloríe en los hombres, pues todo es vuestro: Pablo, Apolo, Cefas, el mundo, la vida, la muerte, lo presente, o futuro. Todo es vuestro, vosotros de Cristo y Cristo de Dios.

► Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 5,38-48)

En aquel tiempo dijo Jesús a sus discípulos: «Habéis oído que se dijo: "Ojo por ojo, diente por diente". Pero yo os digo: no hagáis frente al que os agravia. Al contrario, si uno te abofetea en la mejilla derecha, preséntale la otra; al que quiera ponerte pleito para quitarte la túnica, dale también el manto; a quien te requiera para caminar una milla, acompáñale dos; a quien te pide, dale, y al que te pide prestado, no lo rehúyas. Habéis oído que se dijo: "Amarás a tu prójimo y aborrecerás a tu enemigo". Pero yo os digo: amad a vuestros enemigos y rezad por los que os persiguen, para que seáis hijos de vuestro Padre celestial, que hace salir su sol sobre malos y buenos, y manda la lluvia a justos e injustos. Porque, si amáis a los que os aman, ¿qué premio tendréis? ¿No hacen lo mismo también los publicanos? Y, si saludáis sólo a vuestros hermanos, ¿qué hacéis de extraordinario? ¿No hacen lo mismo también los gentiles? Por tanto, sed perfectos, como vuestro Padre celestial es perfecto».